

Consultant Fiscal, Auditor Financiar - Adrian Bența

www.bentaconsult.ro ; adrian@bentaconsult.ro tel: 0723 530 139 Act normativ descărcat prin abonament Alerta Fiscală / Revista Prietenii Contabilității / Revista Prietenii Fiscalității

Legea nr. 142 din 2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal. Monitorul oficial nr. 502 din 23.05.2022

Emitent: PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articolul I

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 92, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

b)veniturile din operațiuni cu instrumente financiare derivate, astfel cum sunt definite la art. 7 pct. 23, realizate printr-un intermediar definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român sau nerezident care are în România un sediu permanent ce are calitatea de intermediar, la care persoana fizică are deschis contul.

2. La articolul 94, alineatul (10) se modifică și va avea următorul cuprins:

(10) Determinarea câștigului/pierderii din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate, se efectuează, după caz:

a)la data încheierii tranzacției, pe baza documentelor justificative, de către entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), dacă operațiunea se efectuează prin una dintre entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1);

b)la data efectuării plăților prețului tranzacției, pe baza documentelor justificative, de către beneficiarul de venit, dacă operațiunea nu se efectuează prin una dintre entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1);

c)la data încheierii tranzacției de vânzare în lipsă, indiferent de modalitatea prin care se realizează decontarea acesteia, de către entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), pe baza documentelor justificative, în cazul tranzacțiilor de vânzare în lipsă. Dacă tranzacția nu se efectuează prin una dintre entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), determinarea câștigului/pierderii se efectuează de către beneficiarul de venit, pe baza documentelor justificative;

d)la data plății comisionului aferent operațiunii de împrumut de valori mobiliare prevăzute în contractul de împrumut, în cazul operațiunii de împrumut de valori mobiliare. Determinarea câștigului se face de către entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), pe baza documentelor justificative. Dacă operațiunea nu se efectuează prin una dintre entitățile

Consultant Fiscal, Auditor Financiar - Adrian Bența

www.bentaconsult.ro ; adrian@bentaconsult.ro tel: 0723 530 139 Act normativ descărcat prin abonament Alerta Fiscală / Revista Prietenii Contabilității / Revista Prietenii Fiscalității

prevăzute la art. 96¹ alin. (1), determinarea câștigului se efectuează de către beneficiarul de venit, pe baza documentelor justificative;

e) la data stabilirii valorii de răscumpărat a titlurilor de participare, în cazul răscumpărării titlurilor de participare la organismele de plasament colectiv, de către entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1). Dacă operațiunea nu se efectuează prin una dintre entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), obligația determinării câștigului/pierderii revine beneficiarului de venit;

f) la momentul încheierii tranzacției, pe baza documentelor justificative, în cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de participare la organismele de plasament colectiv ca urmare a tranzacționării acestora pe piețe reglementate sau sisteme alternative de tranzacționare, de către entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1).

Dacă tranzacția nu se efectuează prin una dintre entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), obligația determinării câștigului/pierderii revine beneficiarului de venit.

3. Articolul 95 se modifică și va avea următorul cuprins :

Stabilirea venitului din operațiuni cu instrumentele financiare derivate, efectuate prin intermediari definiți potrivit legislației în materie

Articolul 95

(1) Câștigul/Pierderea din operațiuni cu instrumentele financiare derivate reprezintă diferența pozitivă/negativă dintre veniturile realizate din pozițiile închise și cheltuielile aferente acestor poziții, evidențiate în cont, pentru fiecare tip de contract și scadență, indiferent dacă acesta a ajuns sau nu la scadență. În cazul instrumentelor financiare derivate ce prevăd decontări periodice între părți, fără închiderea poziției, câștigul/pierderea din operațiuni cu astfel de instrumente financiare reprezintă diferența pozitivă/negativă dintre veniturile realizate cu ocazia decontărilor periodice și cheltuielile aferente, evidențiate în cont.

(2) Determinarea câștigului/pierderii din operațiuni cu instrumentele financiare derivate se face de către intermediar, așa cum este definit de legislația în materie, rezident fiscal român sau nerezident care are în România un sediu permanent ce are calitatea de intermediar, la momentul fiecărei tranzacții, pe bază de documente justificative.

(3) Veniturile realizate din operațiuni cu poziții închise cu instrumente financiare derivate reprezintă încasările efective din toate aceste operațiuni, cu poziții închise, evidențiate în contul beneficiarului de venit, mai puțin încasările de principal.

Consultant Fiscal, Auditor Financiar - Adrian Beța

www.bentaconsult.ro ; adrian@bentaconsult.ro tel: 0723 530 139 Act normativ descărcat prin abonament Alerta Fiscală / Revista Prietenii Contabilității / Revista Prietenii Fiscalității

(4) Cheltuielile aferente operațiunilor cu poziții închise cu instrumente financiare derivate reprezintă plățile aferente acestor poziții închise, evidențiate în contul beneficiarului de venit, inclusiv costurile aferente tranzacțiilor, mai puțin plățile de principal.

(5) Determinarea câștigului/pierderii se efectuează la momentul fiecărei tranzacții pentru instrumente financiare derivate, în cazul pozițiilor închise de către intermediar definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român sau nerezident care are în România un sediu permanent ce are calitatea de intermediar.

4. După articolul 95 se introduce un nou articol, articolul 95¹, cu următorul cuprins:

Stabilirea venitului din operațiuni cu instrumentele financiare derivate, care nu sunt efectuate prin intermediari definiți potrivit legislației în materie

Articolul 95¹

(1) Câștigul/Pierderea din operațiuni cu instrumentele financiare derivate care nu sunt efectuate printr-un intermediar definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român sau nerezident care are în România un sediu permanent ce are calitatea de intermediar, se determină potrivit prevederilor art. 95 alin. (1), pentru pozițiile închise începând din prima zi de tranzacționare a anului fiscal și până în ultima zi de tranzacționare a acestuia, inclusiv. Determinarea câștigului/ pierderii se efectuează potrivit art. 95 alin. (1) și în cazul instrumentelor financiare derivate ce prevăd decontări periodice între părți, fără închiderea poziției, în cadrul unui an fiscal.

(2) Determinarea câștigului/pierderii se efectuează anual, cumulat, la sfârșitul anului fiscal, de către beneficiarul de venit, pe bază de documente justificative.

(3) Veniturile realizate din operațiuni cu poziții închise cu instrumente financiare derivate și cheltuielile aferente operațiunilor respective se determină potrivit prevederilor art. 95 alin. (3) și (4).

5. La articolul 96, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:

Determinarea câștigului net anual/pierderii nete anuale din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, care

Consultant Fiscal, Auditor Financiar - Adrian Bența

www.bentaconsult.ro ; adrian@bentaconsult.ro tel: 0723 530 139 Act normativ descărcat prin abonament Alerta Fiscală / Revista Prietenii Contabilității / Revista Prietenii Fiscalității

nu sunt efectuate prin entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), precum și din transferul aurului de investiții

6. La articolul 96, alineatele (3) și (4) se abrogă.

7. După articolul 96 se introduce un nou articol, articolul 96¹, cu următorul cuprins:

Stabilirea obligațiilor intermediarilor definiți potrivit legislației în materie, societăților de administrare a investițiilor, societăților de investiții autoadministrate și administratorilor de fonduri de investiții alternative, rezidenți fiscali români sau nerezidenți care au în România un sediu permanent ce are calitatea de intermediar

Articolul 96¹

(1) Intermediarii definiți potrivit legislației în materie, societățile de administrare a investițiilor, societățile de investiții autoadministrate, administratorii de fonduri de investiții alternative, rezidenți fiscali români sau nerezidenți care au în România un sediu permanent ce are calitatea de intermediar, după caz, care efectuează transferurile/operațiunile prevăzute la art. 94 și 95, atât pentru veniturile obținute din România, cât și pentru cele obținute din străinătate, altele decât din transferul aurului de investiții, au următoarele obligații:

a) calcularea câștigului/pierderii pentru fiecare transfer/ operațiune efectuat/efectuată pentru contribuabil;

b) calcularea, reținerea la sursă, declararea și plata impozitului pe venit, conform art. 97 alin. (8¹)-(8⁵);

c) transmiterea către fiecare contribuabil a informațiilor privind totalul câștigurilor/pierderilor și a impozitului calculat și reținut la sursă, în formă scrisă sau prin mijloace electronice, pentru tranzacțiile efectuate în cursul anului fiscal, până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent pentru anul anterior;

d) depunerea, anual, a declarației prevăzute la art. 132 alin. (2).

(2) Entitățile prin care sunt efectuate transferuri ale aurului de investiții au următoarele obligații:

a) determinarea câștigului/pierderii pentru fiecare transfer;

b) transmiterea către fiecare contribuabil a informațiilor privind totalul câștigurilor/pierderilor, în formă scrisă sau prin mijloace electronice, pentru transferurile efectuate în cursul anului fiscal anterior, în cadrul termenului prevăzut la art. 132 alin. (2);

Consultant Fiscal, Auditor Financiar - Adrian Bența

www.bentaconsult.ro ; adrian@bentaconsult.ro tel: 0723 530 139 Act normativ descărcat prin abonament Alerta Fiscală / Revista Prietenii Contabilității / Revista Prietenii Fiscalității

c) depunerea anuală a declarației privind totalul câștigurilor/pierderilor, pentru fiecare contribuabil, în cadrul termenului prevăzut la art. 132 alin. (2), potrivit procedurii stabilite prin ordin al președintelui ANAF.

8. La articolul 97, după alineatul (8) se introduc cinci noi alineate, alineatele (8¹)-(8⁵), cu următorul cuprins :

(8¹) Veniturile sub forma câștigurilor din transferul titlurilor de valoare și din operațiuni cu instrumente financiare derivate, determinate conform art. 94 și 95, pentru transferuri/operațiuni efectuate prin entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), se impun prin reținere la sursă astfel:

a) în cazul titlurilor de valoare:

prin aplicarea unei cote de 1% asupra fiecărui câștig din transferul titlurilor de valoare care au

(i) fost dobândite și înstrăinate într-o perioadă mai mare de 365 de zile, inclusiv, de la data dobândirii; prin aplicarea unei cote de 3% asupra fiecărui câștig din transferul titlurilor de valoare care au

(ii)

fost dobândite și înstrăinate într-o perioadă mai mică de 365 de zile de la data dobândirii;

b) în cazul operațiunilor cu instrumente financiare derivate:

prin aplicarea unei cote de 1% asupra fiecărui câștig din efectuarea de operațiuni cu

(i) instrumente financiare derivate deținute o perioadă mai mare de 365 de zile, inclusiv, de la data dobândirii; prin aplicarea unei cote de 3% asupra fiecărui câștig din efectuarea de operațiuni cu instrumente financiare derivate deținute o perioadă mai mică de 365 de zile de la data

(ii) dobândirii. Pentru determinarea perioadei în care au fost deținute se consideră că titlurile de valoare și instrumentele financiare sunt înstrăinate/ răscumpărate în aceeași ordine în care au fost dobândite, respectiv primul intrat - primul ieșit, pe fiecare simbol.

(82) Pentru calculul câștigului prevăzut la alin. (8¹), valoarea fiscală se determină prin aplicarea metodei prețului mediu ponderat, cuprinzând și costurile aferente transferului/ operațiunii, pe fiecare simbol, indiferent de perioada de deținere.

(83) Obligația calculării și reținerii la sursă a impozitului pe venit rezultat din alin. (8¹) revine entităților prevăzute la art. 96¹ alin. (1), la fiecare transfer/operațiune.

Consultant Fiscal, Auditor Financiar - Adrian Bența

www.bentaconsult.ro ; adrian@bentaconsult.ro tel: 0723 530 139 Act normativ descărcat prin abonament Alerta Fiscală / Revista Prietenii Contabilității / Revista Prietenii Fiscalității

(84) Impozitul pe venit calculat și reținut la sursă se declară și se virează la bugetul de stat de către entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1) până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut și este impozit final.

(85) Pierderile obținute din transferul titlurilor de valoare și din operațiuni cu instrumente financiare derivate, efectuate prin entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), după caz, nu se reportează și nu se compensează, acestea reprezentând pierderi definitive ale contribuabilului.

9. La articolul 133, după alineatul (21) se introduce un nou alineat, alineatul (22), cu următorul cuprins:

(22) În vederea determinării impozitului pe venit datorat în cazul transferului titlurilor de valoare/operațiunilor cu instrumente financiare derivate se aplică următoarele reguli:

a) pentru anul fiscal cuprins între 1 ianuarie 2022-31 decembrie 2022, inclusiv, se procedează după cum urmează: pentru câștigurile/pierderile aferente perioadei, obligațiile fiscale sunt cele în vigoare la data

(i) realizării câștigului/înregistrării pierderii; pierderea netă obținută din transferul titlurilor de valoare și din operațiuni cu instrumente

(ii) financiare derivate care nu au fost efectuate prin entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), aferentă anului fiscal 2022, respectiv perioadei cuprinse între 1 ianuarie 2022-31 decembrie 2022, inclusiv, se reportează și se compensează, potrivit regulilor de reportare;

b) în cazul transferului titlurilor de valoare și operațiunilor cu instrumente financiare derivate, efectuate prin entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), dobândite anterior datei de 1 ianuarie 2023, impozitul se calculează astfel: prin aplicarea unei cote de 3% asupra câștigului realizat începând cu data de 1 ianuarie 2023,

(i)

pentru cele deținute o perioadă mai mică de 365 de zile de la data dobândirii; prin aplicarea unei cote de 1% asupra câștigului determinat potrivit legii, realizat începând cu

(ii) data de 1 ianuarie 2023, pentru cele deținute o perioadă mai mare de 365 de zile, inclusiv, de la data dobândirii;

c) pierderile obținute și necompensate până la data de 1 ianuarie 2023 din transferul titlurilor de valoare și din operațiuni cu instrumente

Consultant Fiscal, Auditor Financiar - Adrian Bența

www.bentaconsult.ro ; adrian@bentaconsult.ro tel: 0723 530 139 Act normativ descărcat prin abonament Alerta Fiscală / Revista Prietenii Contabilității / Revista Prietenii Fiscalității

financiare derivate efectuate prin entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1) nu se reportează, acestea reprezentând pierderi definitive ale contribuabilului indiferent de data la care au fost înregistrate.

10. La articolul 170 alineatul (2), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

e) venitul și/sau câștigul/câștigul net din investiții, stabilit conform art. 94-97. În cazul veniturilor din dobânzi se iau în calcul sumele încasate, iar în cazul veniturilor din dividende se iau în calcul dividendele încasate, distribuite începând cu anul 2018;

11. La articolul 230, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

(5) Entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1) prin care persoanele fizice nerezidente obțin venituri din transferul titlurilor de valoare emise de rezidenți români au următoarele obligații:

a) să solicite organului fiscal din România codul de identificare fiscală pentru persoana nerezidentă care nu deține acest număr;

b) să păstreze originalul sau copia legalizată a certificatului de rezidență fiscală sau un alt document eliberat de către o altă autoritate decât cea fiscală, care are atribuții în domeniul certificării rezidenței conform legislației interne a aceluși stat, însoțit/însoțită de o traducere autorizată în limba română;

c) să calculeze câștigul/pierderea la fiecare transfer/ operațiune efectuat/efectuată pentru contribuabilul persoană fizică nerezidentă;

d) să calculeze, să rețină la sursă, să declare și să plătească impozitul pe venit, conform art. 97 alin. (8¹)-(8⁵), pentru persoana fizică nerezidentă care nu face dovada rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri;

e) să transmită către fiecare contribuabil persoană fizică nerezidentă informațiile privind totalul câștigurilor/pierderilor și impozitul calculat și reținut la sursă, în formă scrisă sau prin mijloace electronice, pentru tranzacțiile efectuate în cursul anului fiscal, până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent pentru anul anterior;

f) să depună anual declarația prevăzută la art. 132 alin. (2), atât pentru contribuabilul persoană fizică nerezidentă care nu face dovada rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri, cât și pentru contribuabilul persoană fizică nerezidentă care

Consultant Fiscal, Auditor Financiar - Adrian Bența

www.bentaconsult.ro ; adrian@bentaconsult.ro tel: 0723 530 139 Act normativ descărcat prin abonament Alerta Fiscală / Revista Prietenii Contabilității / Revista Prietenii Fiscalității

face dovada rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri.

Articolul II

Prevederile art. I intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2023.

Articolul III

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ION-MARCEL CIOLACU

PREȘEDINTELE SENATULUI

FLORIN-VASILE CÎȚU

București,

20 mai 2022.

Nr. 142.